

Μαθηματικά Προσανατολισμού Β' Λυκείου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η Ευθεία στο Επίπεδο

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2.2

Γενική Μορφή
Εξίσωσης Ευθείας

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

numerica.

A . L i a p i s

Προτεινόμενες Ασκήσεις

43. Δίνεται η εξίσωση $ax + (a - 1)y - 4a + 5 = 0$, $a \in \mathbb{R}$

- i) Να αποδείξετε ότι η παραπάνω εξίσωση παριστάνει ευθεία για κάθε $a \in \mathbb{R}$
- ii) Να βρείτε την τιμή του a για την οποία η ευθεία αυτή διέρχεται από το σημείο $A(2,1)$.

44. Δίνεται η εξίσωση

$$(a + 2)x + (a^2 - 9)y + a^2 - 3a + 2 = 0, \quad a \in \mathbb{R}$$

- i) Να αποδείξετε ότι για κάθε $a \in \mathbb{R}$ η παραπάνω εξίσωση παριστάνει ευθεία γραμμή.
- ii) Να βρείτε τις τιμές του $a \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η παραπάνω ευθεία:
 - α) είναι παράλληλη προς τον άξονα $x'x$
 - β) είναι παράλληλη προς τον άξονα $y'y$
 - γ) διέρχεται από την αρχή των αξόνων.

45. Δίνεται η εξίσωση

$$(a^2 - 1)x + (a^2 + a)y + (a - 11) = 0 .$$

Να βρείτε τις τιμές του $a \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η παραπάνω εξίσωση παριστάνει:

- i) ευθεία
- ii) ευθεία παράλληλη προς τον άξονα $x'x$
- iii) ευθεία παράλληλη προς τον άξονα $y'y$
- iv) ευθεία, η οποία διέρχεται από το σημείο $P(1, 1)$.

46. Δίνεται η ευθεία (ε) με εξίσωση

$$\lambda x + (\lambda - \mu)y + (\lambda + \mu - 4) = 0$$

όπου λ, μ σταθεροί πραγματικοί αριθμοί με $\lambda \neq 0$.

- i) Να αποδείξετε ότι η ευθεία (ε) δεν είναι παράλληλη προς τον άξονα $x'x$.
- ii) Αν η ευθεία (ε) είναι παράλληλη προς την ευθεία (η) με εξίσωση $y = 2x$, τότε:
 - α) να αποδείξετε ότι $3\lambda = 2\mu$
 - β) να υπολογίσετε τους λ και μ έτσι, ώστε η ευθεία (ε) να τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο με τεταγμένη 1.

47. Δίνονται οι ευθείες (ε_1) , (ε_2) με εξισώσεις

$$x + y - 9 = 0 \quad \text{και} \quad 3x - 2y - 2 = 0$$

αντίστοιχα.

- i) Να βρείτε το σημείο τομής A των ευθειών (ε_1) και (ε_2) .
 ii) Αν (ε) είναι η ευθεία με εξίσωση

$$x + 2y - 4 = 0,$$

να βρείτε:

- α) την εξίσωση της ευθείας (η) που διέρχεται από το σημείο A και είναι κάθετη προς την ευθεία (ε)
 β) το σημείο της ευθείας (ε) που απέχει από το σημείο A ελάχιστη απόσταση.

48. Να βρείτε τις γραμμές που παριστάνουν οι εξισώσεις:

i) $y^2 - xy = 0$

ii) $xy - 2x = y - 2$

iii) $(x + y)^2 - 4 = 0$

iv) $x^2 - 2y^2 + xy = 0$.

49. Δίνονται οι ευθείες (ε_1) , (ε_2) με εξισώσεις

$$x - 2y - 2 = 0 \quad \text{και} \quad 2x + 3y - 11 = 0$$

αντίστοιχα.

- i) Να βρείτε το σημείο τομής A των ευθειών (ε_1) και (ε_2) .
 ii) Δίνεται επίσης η ευθεία (ε) με εξίσωση

$$ax + (1 - a)y + \beta = 0$$

η οποία διέρχεται από το σημείο A .

- α) Να αποδείξετε ότι το σημείο $M(\alpha, \beta)$ ανήκει στην ευθεία (η) με εξίσωση

$$3x + y + 1 = 0.$$

- β) Να υπολογίσετε τους $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ έτσι ώστε η ευθεία (ε) να είναι κάθετη στο διάνυσμα

$$\vec{u} = (-1, 4).$$

50. Δίνεται η ευθεία (ε) με εξίσωση

$$2x - 7y + 6 = 0.$$

i) Να βρείτε το σημείο M της ευθείας (ε) το οποίο ισαπέχει από τα σημεία

$$A(2, -1) \text{ και } B(1, 0).$$

ii) Αν το συμμετρικό του σημείου M ως προς την ευθεία $y = x$ ανήκει στην ευθεία (η) με εξίσωση

$$2x - ay + a^2 + 2a = 3,$$

να αποδείξετε ότι:

α) $a = 1$

β) η ευθεία OA είναι κάθετη στην ευθεία (η), όπου $O(0, 0)$.

51. Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ με $A(4, 7)$ και οι εξισώσεις των υψών του

$$BE: y = x \text{ και } \Gamma Z: x + 2y - 14 = 0.$$

Να βρείτε τις συντεταγμένες των κορυφών B και Γ .

52. Σ' ένα τρίγωνο $AB\Gamma$ η πλευρά AB έχει εξίσωση $y = 5x + 2$, το ύψος $A\Delta$ έχει εξίσωση $y = -3x + 10$ και το ύψος BE έχει εξίσωση $5x - 3y + 6 = 0$.

Να βρείτε:

i) τις συντεταγμένες της κορυφής A

ii) τις συντεταγμένες της κορυφής B

iii) την εξίσωση της πλευράς $A\Gamma$

iv) την εξίσωση της πλευράς $B\Gamma$.

53. Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ του οποίου η κορυφή A έχει συντεταγμένες $(0, 4)$ και οι διάμεσοι $B\Delta$ και ΓE έχουν εξισώσεις

$$x - 5y + 2 = 0 \text{ και } 4x + 7y - 10 = 0$$

αντίστοιχα. Να βρείτε:

i) τις συντεταγμένες του σημείου B

ii) τις συντεταγμένες του σημείου Γ

iii) την εξίσωση του ύψους AZ του τριγώνου $AB\Gamma$

iv) το σημείο της ευθείας $B\Gamma$ που απέχει από την κορυφή A τη μικρότερη δυνατή απόσταση.

54. Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ με $\Gamma(1,0)$, η διάμεσός του $AM: 4x + 13y + 41 = 0$ και η διχοτόμος του $AZ: x + 2y + 4 = 0$. Να βρείτε:

- i) την εξίσωση της ευθείας AB
- ii) τις συντεταγμένες της κορυφής B .

55. Δίνονται οι ευθείες

$$\varepsilon_1: x + 2y - 5 = 0 \quad \text{και} \quad \varepsilon_2: x - 3y + 4 = 0.$$

- i) Να βρείτε δύο διανύσματα $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ τέτοια, ώστε να είναι παράλληλα προς τις ευθείες (ε_1) και (ε_2) αντίστοιχα.
- ii) Να υπολογίσετε την οξεία γωνία των ευθειών (ε_1) και (ε_2) .

56. Να βρείτε την οξεία γωνία των ευθειών

$$\varepsilon_1: y = \frac{1}{5}x \quad \text{και} \quad \varepsilon_2: 2x + 3y + 5 = 0.$$

57. Να βρείτε την αμβλεία γωνία των ευθειών

$$\varepsilon_1: x - 2y + 3 = 0 \quad \text{και} \quad \varepsilon_2: 3x - y + 1 = 0.$$

58. Δίνονται οι ευθείες (ε) και (η) με εξισώσεις

$$y = \sqrt{3}x + 1 \quad \text{και} \quad y = -\sqrt{3}x + 4$$

αντίστοιχα.

- i) Να αποδείξετε ότι τα διανύσματα

$$\vec{\alpha} = (1, \sqrt{3}) \quad \text{και} \quad \vec{\beta} = (1, -\sqrt{3})$$

είναι παράλληλα προς τις ευθείες (ε) και (η) αντίστοιχα.

- ii) Να βρείτε τη γωνία θ των διανυσμάτων $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$.
- iii) Να βρείτε την οξεία γωνία ω των ευθειών (ε) και (η) .

59. Δίνεται η εξίσωση

$$x^2 + xy - 6y^2 = 0 .$$

- i) Να αποδείξετε ότι η παραπάνω εξίσωση παριστάνει δύο ευθείες (ε_1) και (ε_2) .
- ii) Να βρείτε την αμβλεία γωνία ω των ευθειών (ε_1) και (ε_2) .

60. Δίνονται οι ευθείες (ε_1) , (ε_2) με αντίστοιχες εξισώσεις

$$\mu x + (2 - \mu)y + 4 = 0$$

και

$$(\mu - 2)x + 3y - 2 = 0$$

όπου $\mu \in \mathbb{R}$.

- i) Να βρείτε δύο διανύσματα $\vec{\alpha}$, $\vec{\beta}$ τέτοια, ώστε να είναι παράλληλα προς τις ευθείες (ε_1) , (ε_2) αντίστοιχα.
- ii) Να εξετάσετε αν υπάρχει τιμή του μ για την οποία οι ευθείες (ε_1) , (ε_2) είναι μεταξύ τους παράλληλες.
- iii) Να βρείτε τις τιμές του μ για τις οποίες οι ευθείες (ε_1) , (ε_2) είναι μεταξύ τους κάθετες.
- iv) Για $\mu = 3$, να υπολογίσετε το εμβαδό του τριγώνου που ορίζεται από τις ευθείες (ε_1) , (ε_2) και τον άξονα $x'x$.

61. Δίνονται οι ευθείες

$$\varepsilon_1 : \kappa x + (\kappa - 1)y + (4 - \kappa) = 0$$

και

$$\varepsilon_2 : (\kappa - 3)x + \kappa y + (\kappa + 1) = 0$$

όπου κ σταθερός πραγματικός αριθμός. Να βρείτε τις τιμές του κ για τις οποίες οι ευθείες (ε_1) και (ε_2) είναι μεταξύ τους:

- i) παράλληλες
- ii) κάθετες.

62. Δίνονται οι ευθείες

$$\varepsilon_\alpha : (\alpha^2 + 1)x + (\alpha + 1)y - \alpha^2 - 2\alpha - 3 = 0, \quad \alpha \in \mathbb{R}.$$

- i) Να αποδείξετε ότι δεν υπάρχει ευθεία (ε_α) η οποία διέρχεται από το σημείο $O(0,0)$
- ii) Να εξετάσετε αν υπάρχει ευθεία (ε_α) παράλληλη στον άξονα $x'x$
- iii) Να αποδείξετε ότι όλες οι ευθείες (ε_α) διέρχονται από το ίδιο σημείο.

63. Δίνεται η εξίσωση

$$(\alpha^2 + 2\alpha + 2)x + (\alpha^2 + \alpha - 1)y - (3\alpha^2 + 4\alpha) = 0 \quad (1)$$

όπου α σταθερός πραγματικός αριθμός.

- i) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση (1) παριστάνει ευθεία για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$.
- ii) Να αποδείξετε ότι όλες οι ευθείες που ορίζονται από την εξίσωση (1) διέρχονται από το ίδιο σημείο.
- iii) Να βρείτε εκείνη την ευθεία (ε) που ορίζεται από την εξίσωση (1) και είναι παράλληλη προς την ευθεία $\eta : y = -x$.

64. Δίνεται η εξίσωση

$$(\alpha + 1)x + (\alpha - 3)y + 2\alpha - 2 = 0, \quad \alpha \in \mathbb{R}$$

- i) Να αποδείξετε ότι για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$ η δοθείσα εξίσωση παριστάνει ευθεία γραμμή (ε_α) .
- ii) Να βρείτε την ευθεία (ε_α) η οποία διέρχεται από το σημείο $P(3,-1)$.
- iii) Να βρείτε την ευθεία (ε_α) η οποία σχηματίζει με τους αρνητικούς ημιάξονες Ox' και Oy' τρίγωνο εμβαδού $\frac{8}{3}$ τ.μ..
- iv) Να υπολογίσετε τις συντεταγμένες του σημείου τομής των ευθειών που βρήκατε στα ερωτήματα ii) και iii).
- v) Να αποδείξετε ότι όλες οι ευθείες (ε_α) διέρχονται από το ίδιο σημείο.

65. Δίνεται η εξίσωση

$$(\alpha^2 + \alpha + 2)x + (\alpha - 3)y - (3\alpha^2 + 5\alpha) = 0, \quad \alpha \in \mathbb{R}$$

- i) Να αποδείξετε ότι για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$ η παραπάνω εξίσωση παριστάνει ευθεία γραμμή (ε_α) η οποία δεν είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$.
- ii) Να εξετάσετε αν υπάρχει σημείο από το οποίο διέρχονται όλες οι ευθείες (ε_α) .
- iii) Να βρείτε ποια από τις ευθείες (ε_α) είναι κάθετη στην ευθεία

$$\eta: x + 2y + 5 = 0.$$

66. Σημείο P του επιπέδου έχει τετμημένη α και ανήκει στην ευθεία (ε) με εξίσωση

$$y = x + 1.$$

- i) Να βρείτε τις προβολές A και B του σημείου P πάνω στους άξονες $x'x$ και $y'y$ αντίστοιχα.
- ii) Να βρείτε το διάνυσμα \overrightarrow{AB} και το μέσο M του τμήματος AB.
- iii) Να αποδείξετε ότι η ευθεία (ε_α) με εξίσωση

$$-ax + (\alpha + 1)y - \left(\alpha + \frac{1}{2}\right) = 0$$

είναι η μεσοκάθετος του τμήματος AB.

- iv) Να αποδείξετε ότι όλες οι ευθείες (ε_α) διέρχονται από το ίδιο σημείο.

67. Δύο σημεία

$$A(\alpha, 0) \text{ και } B(0, \beta)$$

κινούνται στους θετικούς ημιάξονες Ox και Oy αντίστοιχα.

- i) Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας (ε) που διέρχεται από το σημείο $\Gamma(\alpha, \beta)$ και είναι κάθετη στην ευθεία AB.
- ii) Αν ισχύει η σχέση

$$(OA) + (OB) = 2,$$

να αποδείξετε ότι:

- α) η ευθεία (ε) έχει εξίσωση

$$ax + (\alpha - 2)y + 4 - 4\alpha = 0$$

- β) η ευθεία (ε) διέρχεται από σταθερό σημείο για κάθε $\alpha > 0$.

68. Δύο σημεία

$$A(a, 0) \text{ και } B(0, \beta) \text{ με } a\beta \neq 0$$

κινούνται στους θετικούς ημιάξονες Ox και Oy αντίστοιχα. Να αποδείξετε ότι:

i) η ευθεία (ε) που διέρχεται από τα σημεία A και B έχει εξίσωση

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{\beta} = 1$$

ii) αν ισχύει η σχέση

$$\frac{5}{a} + \frac{7}{\beta} = 1,$$

τότε η ευθεία (ε) διέρχεται από σταθερό σημείο.

69. Δίνονται οι ευθείες (ε_1) και (ε_2) με αντίστοιχες εξισώσεις

$$x + y + \lambda - 3 = 0$$

και

$$2x - y - 4\lambda = 0$$

όπου λ σταθερός πραγματικός αριθμός.

i) Να βρείτε το σημείο τομής M των ευθειών (ε_1) και (ε_2) .

ii) Να αποδείξετε ότι το σημείο M ανήκει σε μία σταθερή ευθεία (ε) για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

70. Δίνεται το σημείο $K(3,1)$ και τα σημεία $A(a,0)$ και $B(0,\beta)$ τα οποία κινούνται στους θετικούς ημιάξονες Ox και Oy αντίστοιχα έτσι, ώστε

$$\overrightarrow{KA} \perp \overrightarrow{KB}.$$

Να αποδείξετε ότι:

i) $\beta = 10 - 3a$

ii) το μέσο M του τμήματος AB κινείται στο εσωτερικό ενός ευθυγράμμου τμήματος.

71. Δίνονται οι ευθείες

$$\varepsilon : 3x + y + \alpha = 0$$

και

$$\eta : x + \beta y - 5 = 0$$

με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, οι οποίες είναι κάθετες μεταξύ τους. Αν η ευθεία (ε) διέρχεται από το σημείο $A(1, 2)$, να βρείτε:

- i) τις τιμές των α και β
- ii) το σημείο τομής B των ευθειών (ε) και (η)
- iii) τον γεωμετρικό τόπο των σημείων M του επιπέδου τα οποία ικανοποιούν τη σχέση

$$(AM)^2 - (BM)^2 = 2.$$

72. Δίνονται τα σημεία

$$A(0, 2) \text{ και } B(2, 4).$$

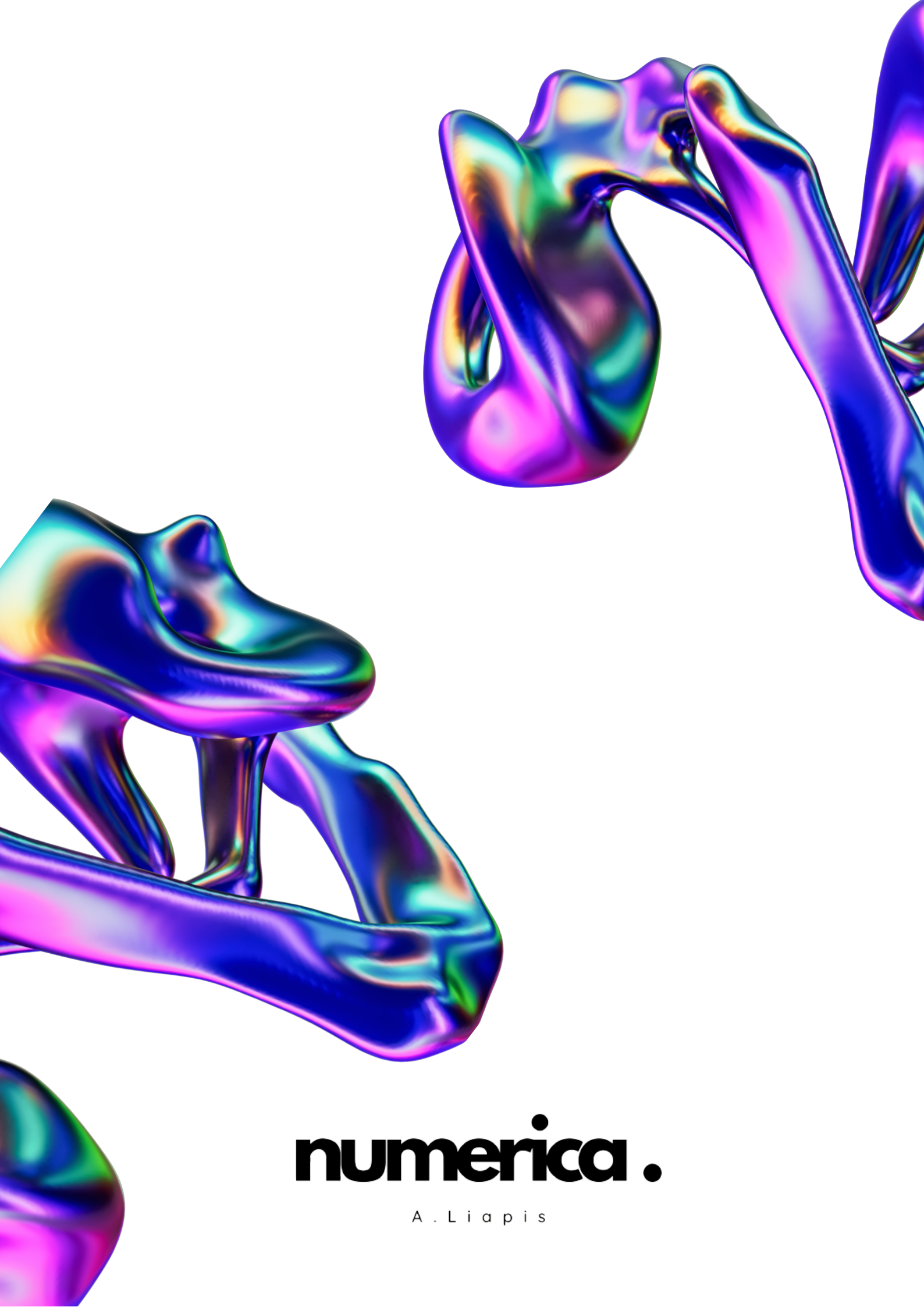
- i) Να αποδείξετε ότι ο γεωμετρικός τόπος των σημείων M του επιπέδου για τα οποία ισχύει η σχέση

$$\overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{BM'} = 8,$$

όπου M' είναι το συμμετρικό του σημείου M ως προς τον άξονα $x'x$, είναι το σύνολο των σημείων των ευθειών

$$\varepsilon_1 : y = -x \quad \text{και} \quad \varepsilon_2 : y = x - 2.$$

- ii) Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας (ε) η οποία διέρχεται από το σημείο τομής των ευθειών (ε_1) και (ε_2) και από το μέσο του τμήματος AB .

numerica.

A . L i a p i s